

MŪSŲ LIETUVA

NR 32 (1410) XXVII. 1975 M. RUGPIŪTIS - AGŪSTO 7 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

JAUNIMO KONGRESAS TALKOS ŠVENTĖ

"Kongresas yra visos lietuvių visuomenės įvykis. Jis jungia įvairių įsitikinimų, pažiūrų, kartų ir kraštų žmones... Jaunimo kongresas yra puiki priemonė puoselėti lietuviybei išėivijoje. Joks kitas įvykis išėivijoje neįjungia darban tiek daug lietuvių vienu kartu, kaip Jaunimo Kongresas". Tai vis mintys, kurias kelia neseniai pasirodęs III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso žiniaraštis "Kongresienos", kurį redaguoja Chicagoje Emilija Pakštaitė.

Bet kam gi tas kongresas taip toli nuo gyviausio lietuvių centro - Šiaurės Amerikos?

Atrodo, kad kaip tik šis ir yra kongreso tikslas - žadinti ir jungti lietuviybės darban kaip tik tolimesnius nuo centro ir jau gan įsibėgėjusius nutautimo keliais. "Jau seniai pribrendo laikas įtraukti Pietų Amerikos lietuvių jaunimą į aktyvų lietuvišką gyvenimą", rašo "Kongresienos". Gi "jei trečiasis kongresas neįvyktų dabar Pietų Amerikoje, gal už kelių metų jau būtų pervėlu", pastebi PLJS pirmininkas, t. Ant. Saulaitis.

Tai ko norima šiuo kongresu pasiekti?

"Pirmajame kongrese vyravo susidraugavimo, pirmo susitikimo dvasia.

Antrajame kilo jaunimo noras susiorganizuoti ir toliau vystyti užmegztus ar atgaivintus ryšius. Kuo išsiskirs šis trečiasis kongresas? Sprendžiant iš programos, atrodo, kad bus ieškoma būdų ir priemonių "s a v i t a l k a i" kongresui pasibaigus. Tokia talka duotų aiškia prasmę jaunimo tolimesniam bendravimui ir sudarytų sąlygas ateities veiklai.

Kongreso organizavimas ir ruošia yra jaunimo rankose. Bet tatai neduoda suaugusiems teisės numoti ranka: "Tai tegul jaunimas ir rūpinasi". Jei kongresas yra priemo-

ŽUVO LIETUVIAMS PALANKUS VYSKUPAS

Praėjusį šeštadienį (VIII 2), susidūrus automobiliams sankryžoj rua Domingo de Moraes ir Sena Madureira, Vila Marianoj, žuvo Mogi das Cruzes vyskupas, Dom Paulo Rolim Loureiro. Mirė ant vietos kartu su savo šoferiu.

Dom Paulo buvo labai palankus lietuviams vyskupas, ypač kai buvo São Paulo arkivyskupo kardin. Motta padėjėjas. Į jo vyskupiją įeina ir asmeninė lietuvių parapija.

né lietuviybei puoselėti, tai tą lietuviybės puoselėjimą turi palaikyti visi - jaunimas ir suaugusieji.

"Tikime, kad jaunimo bendravimas turi gyvybinės reikšmės nutautėjimo sustabdymui. Kongresas išjudina visų kartų lietuvius didelėse ir mažose kolonijose, nes prie kongreso pasisekimo gali visi prisidėti savo darbu, finansine auka, talentu", dar priduria "Kongresienos".

Taigi Kongresas yra ne tik jaunimui, o ir suaugusiems pjūtis, talka - didelė talkos šventė.

pg

Maldininkų dienos Romoje

Žodis laisviesiems ir pavergtiesiems

BROLIAI IR SESES
LIETUVIAI LAISVAJAME
PASAULYJE!

Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų atstovai - kunigai ir pasauliečiai, iš keturių kontinentų suvažiavę Šventųjų Metų proga Romon į Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos II-ji seimą 1975 m. liepos 1 d., Jus nuoširdžiai sveikina.

Šiandien daugiausia mums rūpi mūsų tautos kančia ir Lietuvos laisvė. Prisimindami mūsų tautos išgyventus sunkius, bet garbingus laikus, dabartinę mūsų brolių ir sesių kovingą dvasią sovietų vergijoje, jų tvirtybės atramą matome giliame mūsų tautos religingume.

Laisvojo pasaulio lietuviai katalikai, pokariniu metu atidavę daug žmonių, energijos ir lėšų politinei, tautinei veiklai, kai kur atsiliko katalikiškos veiklos srityje, o kitur nepakankamai susiorganizavo. Suprasdami bei vertindami įvairių organizacijų bei sambūrių veiklos reikšmę, mes manome, kad mūsų pačių išsilaikymui ir visos tautos likimui lemiančios reikšmės turi mūsų religinis sąmoningumas bei nuoširdus lojalumas Bažnyčiai.

Religinis gyvenimas juo tobullesnis ir patrauklesnis, juo jis yra sąmoningesnis. Religinis sąmoningumas visuomeninę ir kultūrinę žmogaus veiklą padaro pilnutinę. Sąmoningai religingas žmogus sugebės atiduoti reikiamą pagarbą autoritetui, kurios šiais laikais labai trūksta; pagarbą vienam kitam; išlaikys visuomeninio darbo vienybę, krikščionišką artimo meilę, kuria yra paremtos visos kitos žmogaus dorybės. Kristus, kaip Vyriausias Kunigas, savo maldoje į dangiškąjį Tėvą prašo: "Tėve, duok, kad jie būtų viena, kaip mes esame viena" (Jn. 21, 17). Nors mūsų dėmesį ir laiką daug kas šiandien užima, tačiau nelaikykime antraeilu reikalu gilesnio savos religijos pažinimo ir išpažinimo. Tik tuo būdu labiau suartėsime su Dievu, vieni su kitais, su visa mūsų tauta.

Lietuvių, kaip tautinių vienetų, išsilaikymas labai daug priklausys nuo suaugusių ir jaunimo religinio sąmoningumo, nuo religinių bendruomenių bei institucijų - parapijų, misijų, vienuolijų, religinių organizacijų išsilaikymo. Be jų ir dabar neturėtume žymiausios dalies lietuviškos spaudos, lietuviškų

mokyklų, visos eilės mums svarbių institucijų. Dėlto vardan žmogaus vertės ir gyvenimo prasmės supratimo, vardan mūsų tautos ateities kviečiame visus - kunigus, vienuolius-es, šeimas, organizacijas, suaugusius ir jaunimą į dvasinį atgimimą, į meilę kunigystei ir vienuoliniam pašaukimui.

Visi ir visur didžiukimės prieš pasaulį heroiška mūsų persekiojamų brolių Lietuvoje ištvėrme bei ištikimybe Dievo ir tautos idealams. Žadinkime pasaulio sąžinę ginti tikėjimo laisvę ir žmogaus teises, kurios yra mindžiojamos dabartinėje Lietuvoje, kviesdami, kad visi prisidėtų ir padėtų atgauti laisvę pavergtoms tautoms, kurių tarpe yra ir mūsų Lietuva.

MŪSŲ BROLIAI IR SESES LIETUVOJE,

Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų atstovai - kunigai ir pasauliečiai, iš keturių kontinentų suvažiavę Šventųjų Metų proga į Romą, jus nuoširdžiai sveikina.

Šia proga Romoje įvyko ir Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos II-sis suvažiavimas, kurio tikslas buvo apsvarstyti sėkmingesnius būdus, kad lietuviai katalikai pasidarytų sąmoningesni ir aktyvesni nariai Bažnyčioje ir visuomenėje.

Mes pareiškiame savo neribotą ir besąlyginę ištikimybę jums, visai mūsų tautai ir Lietuvai. Mūsų ištikimybė ir pastangos padėti savo tautai ir Lietuvai atgauti jai priklausančias teises išliks visada, nepaisant tarptautinių įvykių ir kitų kraštų pažiūrų į Lietuvos reikalus.

Negalime susilaikyti netarę žodžio lietuviams, okupanto įtrauktiem į religijos persekiotojų skaičių. Normalus žmogus natūraliai jieško Dievo. Jūs kovojate prieš tai prievarta, melu ir net bausmėmis. Jūsų elgesys liks labai negarbingas atminimas mūsų tautos istorijoje.

Iš kitos pusės, mes didžiujamės ištikimųjų Dievui ir Tėvynei lietuvių laikysena. Šią garbingą jūsų dorybę skelbsime visam pasauliui, kad visa žmonija tai sužinotų, mus paremtų ir pasisakytų prieš vergiją, terorą, tikėjimo persekiojimą ir skriaudą, padarytą mūsų tautai bei Lietuvai.

Savo veikla ir maldomis esame ir visada pasiliksime kartu su jumis.

Pasaulio Lietuvių Katalikų
Bendrijos II-sis suvažiavimas
Romoje

1975 m. liepos 1 d.

10
VIII

KONCERTAS

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Lietuvių susitikimas Romoje

KUN. BR. LIUBINAS

Šv. Metų proga Romon suvažiavo lietuvių iš įvairių pasaulio kraštų. Buvo tikimasi sutikti grupę ir iš Lietuvos, tačiau toji viltis netapo tikrove. Didžiausias būrys buvo iš JAV-bių ir Kanados, berods, apie 200. Antroj vietoj skaičium buvo lietuviai iš Vokietijos — per 50. Gražus būrys buvo atvykęs iš Anglijos, kurio 7 nariams teko išvykti iš Romos aerodromo, nes Italijos policija buvo tokia nemandagiai žiauri, kad juos gražino atgal. Mat, Romoj tuo metu lankėsi Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris A. Gromyka. Buvo po keletą asmenų iš Prancūzijos, Belgijos ir įvairių kitų kraštų. Romoje buvo apgyvendinti įvairiuose namuose, bet visų bendru centru tapo Lietuvių Šv. Kazimiero kolegija.

Bendroji programa prasidėjo birželio 28. Buvo lankomos katakombos ir Šv. Pauliaus bazilika. Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys virš katakombų esančioje Šv. Sebastijono bazilikoje kartu su dideliu būriu lietuvių kunigų iš viso pasaulio koncelebravo šv. Mišias ir jų metu pasakė pamokslą. Po to trumpai nusileista į kapines-katakombas ir netrukus išvykta prie Šv. Pauliaus bazilikos. Popietė buvo laisva.

Kunigų posėdžiai

Sekmadienį, birželio 29, koncelebruotos Mišios prie pat Šv. Kazimiero kolegijos, Šv. Dorotėjos seserų mokyklos koplyčioje. Joms vadovavo lietuvių bičiulis kardinolas Antonio Samorė. Jis pasakė ir pamokslą lotyniškai. Tolimesnė dienos dalis pasauliečiams buvo laisva, o kunigai susirinko į Kunigų Vienybės suvažiavimą. Posėdžiuose dalyvavo per 50 kunigų iš įvairiausių pasaulio kraštų. Juos pradėjo kun. dr. V. Rimšelis, MIC. Į prezidiumą buvo pakviesti prelatai J. Balkūnas iš JAV, J. Tadaraukas iš Kanados, J. Aviža iš Vokietijos, P. Ragažinskas iš Brazilijos ir kun. A. Spurgis, MIC, iš Australijos. Sekretoriaus prelatas P. Celiešius ir kun. V. Dabušis. Atidarymo maldą sukalbėjo vyriausias amžiumi kun. Antanas Grigaitis iš JAV. Sveikinimo žodį tarė min. Stasys Lozoraitis. Toliau sekė prel. L. Tulabos paskaita apie kunigą dabartyje, o po jos — diskusijos. Tos pačios dienos vakarą visi keliavo į Šv. Petro aikštę, kur popiežius Paulius VI laikė šv. Mišias ir išventino keletą šimtų kunigų iš viso pasaulio. Šventinamųjų tarpe buvo ir vienas lietuvis iš JAV — kun. Petrauskas.

Šv. Petro bazilikos vidus

Šviesa iš praeities

Birželio 30 buvo pradėta Mišiomis Šv. Jono bazilikoje Laterane. Mišias vėl laikė visas būrys kunigų, šį kartą vadovaujant vysk. P. Marcinkui, kuris pasakė ir pamokslą. Sekanti dienos dalis pasauliečiams buvo laisva, o kunigai vėl susirinko į Šv. Dorotėjos mokyklą tęsti savo posėdžių. Pirmiausia išklausyta prof. kun. P. Rabikausko, SJ, paskaita apie kunigą praeityje. Paskaitininkas pasirinko du kunigus — iš 17-jo amžiaus jėzuitą kun. Mikalojų Lancijų

Arkiv. Bernardin užtaria Lietuvą

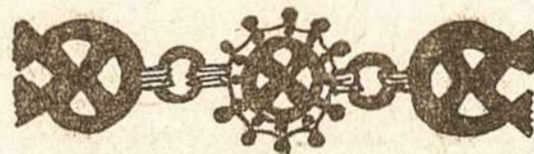
Amerikos vyskupų konferencijos pirmininkas, Cincinatti arkivyskupijos galva, arkivyskupas Joseph Bernardin, kalbėdamas University of Cincinnati pasakė, kad jis kartu su kitais krikščionimis ne kartą yra smerkęs žydų persekiojimą Sovietų Sąjungoje, ir tik dėl pasaulio opinijos žydų padėtis Sovietijoje pagerėjo.

“Dabar”, pasakė arkivyskupas Bernardin, “aš siūlau, kad mūsų šis protestas būtų praplėstas ir apimtų visus, kurių žmogaus teisės yra paneigiamos... Turiu galvoje Lietuvos žmones, kurie nuo 1940 Lietuvos aneksijos žiauriai kentėjo ir kenčia už savo religinius įsitikinimus”

ir vysk. Motiejų Valančių. Pirmasis didžiajai daugumai klausytojų buvo girdimas pirmą kartą. Kalbėdamas apie M. Valančių, prof. Rabikauskas išskėlė visą eilę dalykų, įrodančių Valančiaus rūpestį kunigais. Po to sekė pasitarimai. Ypač nagrinėta mintis steigti viso pasaulio lietuvių kunigų draugiją. Tą draugiją galutinai suformuoti pavesta JAV lietuvių Kunigų Vienybei.

Išrinkta vadovybė

Liepos 1 d. įvyko Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos diena. Ji pradėta koncelebracinė-

Solženicinas galvoja apie vienuolyną?

Washingtonas. —Aleksandras Solženicinas svarsto, ar jam nereikėtų įstoti į ortodoksų vienuolyną, rašo šios savaitės “Newsweek”. Tos žinios ateina iš Solženicino draugu. Didysis rašytojas vis labiau ima domėtis religiniais klausimais. Paskutiniųjų savaitių jo kelionė po Kanadą ir Alaską kaip tik ir buvo ieškojimas tinkamo ortodoksų vienuolyno. Jo šeima turėtų gyventi kur nors netoliese. Kelionės metu jį lydėjo ortodoksų kunigas Cyril Bulaševič.

mis Mišiomis S. Maria Maggiore bazilikoje. Vadovavo vysk. V. Brizgys ir pasakė atitinkamą pamokslą. Suvažiavimo posėdžiai vyko Šv. Dorotėjos mokyklos salėje. Juos pradėjo vysk. V. Brizgys, primindamas viso pasaulio lietuvių katalikų apsijungimo reikšmę ir svarbą. Pasirodo, kad iki šiol organizacine prasme susijungę visame pasaulyje tik lietuviai. Tai paaiškėjo painformavus apie susiorganizavimą Šv. Sostą ir iš jo gavus atsakymą.

Posėdžiams pirmininkauti pakviestas St. Lušys iš JAV, o į prezidiumą dar pakviesti prel. P. Ragažinskas iš Brazilijos, V. Hermanienė iš Vokietijos ir B. Sakalas iš Kanados. Sekretoriaus Rauckinas ir Pauliukevičius. Pirmiausia susirinkusius pasveikino min. Stasys Lozoraitis. Išklausytas pirmininko K. Kleivos pranešimas. Taipgi pranešimus padarė — kun. Br. Liubinas iš Vokietijos, kun. Ereminas iš Italijos, prel. P. Ragažinskas iš Brazilijos, B. Sakalas iš Kanados, J. Serafinaitė iš Skotijos, kun. S. Matulis, MIC, iš Anglijos, P. Kriščiūnas iš Veneculos. Į Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos valdybą išrinkta 10 narių iš JAV ir Kanados: prel. J. Tadaraukas 47, dr. J. Sungaila 45, dr. Vygantas 45, Sidrys 39, K. Kleiva 39, kun. Bagdavičius, MIC, 36, Br. Povilaitis 30, 8. Kižienė 29, J. Jerome 24, Zailskaitė 21. Kun. dr. J. Vaišnora, MIC, skaitė paskaitą apie religinę būklę Lietuvoje ir padarė trumpą pranešimą apie Dievo Tarno arkv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos eigą. Po pietų paskaitą skaitė dr. Vygantas.

Šveicarų programa

Liepos 2 d. priešpiet buvo Šv. Petro bazilikoje lietuvių koplyčioje kun. Petrausko primicijos, kurias jis laikė kartu su 40 metų kunigystės sukaktį švenčiančiais kunigais V. Dabušiu ir I. Urbonu. Tos dienos vakare visi dalyvavo Šv. Tėvo bendroje audiencijoje. Iš visų kraštų dalyvių buvo pilna Šv. Petro aikštė. Popiežius gražiai suminėjo lietuvius, suteikdamas jiems ypatingą palaiminimą.

Paskutinė iškilmių diena buvo liepos 3-ji. Po laisvos priešpietės pavakary Šv. Dorotėjos seserų mokyklos salėje surengta meninė programa, kurią atliko šveicarai, vadovaujami Joanos Stasiulienės. Jie gražiai pašoko visą eilę lietuviškų šokių, o dainininkas Otto Linsi padainavo 11 lietuviškų dainų. Menininkai susilaukė didelių ovacijų. Uždaromąjį žodį tarė dr. A. Žemaitis ir vysk. V. Brizgys. Po to dar ilgai Šv. Kazimiero kolegijos kieme vyko lietuvių iš įvairių pasaulio kraštų bendras pobūvis. Sekančią dieną visi išvažinėjo į savo namus.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

TIK 5 MĖNESIAI LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

TRIJŲ KRAŠTŲ POSĖDIS SAJUNGOJE

REGISTRACIJA IR TURIZMAS

Registracijos lapai jau ruošiami Argentinoje. Per posėdį paaiškėjo, kokios ruošiamos ekskursijos trijuose kraštuose (Brazilijos keturios pagrindinės ekskursijos po SP apylinkes ir Rio buvo įdėtos anksčiau į ML).

Argentina Kongreso svečiams (suau-gusiems) siūlo ekskursiją į Bariloche, 8 dienių, kuri išeis 120 dol. su lėktuvu, nakvyne ir pusė valgių. Tokia pat ir antros ekskursijos į Iguacu krioklius kaina. Trumpesnės būtų į Miramar, Mar del Plata ir kitur (keturių d. ar mažiau).

Urugvajuje numatytos tik vienos dienos ekskursijos: į Punta del Este, apie 120 km nuo Montevideo, ir pačiame Montevideo mieste. Kainos dar nenustatytos.

STUDIJŲ DIENOS ITAICI

Studijų savaitės programos komisijos narė Živilė Jūraitytė pristatė sausio 1-6 dienių darbotvarkę, kurią susirinkimas vėliau pasiūlė pakeisti, sutraukiant kai kuriuos diskusiniams būreliams skirtus laikotarpius.

8:00 Pusryčiai

8:30 Posėdis apie einamuosius reikalus.

9:30 - 10:15 Pokalbis/paskaita dviejuose būreliuose.

10:30 - 11:30 Pirmieji šeši diskusiniai būreliai.

11:45 Pietūs ir poilsis.

14:00 - 14:45 Paskaita.

15:00 - 16:00 Diskusiniai būreliai.

Pavakariai.

17:00 - 18:00 Trečioji diskusinių būrelių grupė.

18:30 Vakariėnė.

19:30 - 20:00 Pranešimai.

20:30 Vakarinė programa.

01:00 Tyla.

Posėdis pasiūlė, kad vietoj trijų būtų tik du diskusinių būrelių laikotarpiai. Tuo būdu liktų daugiau laiko sportui, laisvalaikiui ir kitiems atstovų pasitarimams.

NAKVYNĖS DALYVIAMS

Argentinos nakvynių komisija jau turi užsirašiusi 200 nakvynių ir mano

DIRBKIM KARTU +

ESTÀ NA HORA DE COLABORAR

neuzilgo turėdanti 300. Urugvajus jau sužymėjo 103 nakvynes, ir lietuvių šeimose tikisi galėsiąs apgyvendinti iki 150 ar net 200 JK dalyvių, pirmenybę duodamas Talentų vakaro dalyviams, jaunimui iš P. Amerikos ir JK atstovams. Brazilijoje jau surašyta 50 nakvynių.

Šalia nakvynių, Argentinoje surašomi lietuviai pagal miestų sritis, kurie galėtų JK dalyvius pavežioti.

Apskaičiuota, kad iš Montevideo gruodžio 28 naktį išvyktų bent 5 autobusai į São Paulį su trijų kraštų jaunimu.

KONGRESO PARODOS

Šis keblus klausimas - kadangi sunku per minutę meno darbus pervežti - taip pat buvo svarstytas. Argentinoje bus ruošama foto paroda, kuri vėliau bus perkelta į Montevideo ir São Paulį. Buenos Airese ir São Paule bus lietuvių menininkų parodos, kurių pagrindas bus šiuose kraštuose gyvenę dailininkai, prie kurių prisidės iš kitų kraštų atvežti darbai.

FINANSINIS JK STOVIS

Urugvajus šiuo metu JK-ui turi kasoje 520 dol., be jokių skolų. Argentinoje padėtis sunki dėl valiutos pakeitimo, ir todėl, nežiūrint pajamų, dolerinė turimų pinigų vertė liko tokia pati, kaip paskutinio posėdžio (V 31-VI 1) metu - apie 350 dol. kasoje.

Brazilijos finansų komitetas jau gali pasidžiaugti 41 asmeniu, kuris davė po

Š Y P S E N O S

Trys didieji

Dangaus prieangyje susitiko trijų valstybių vyrai: Amerikos, Sov. Sąjungos ir Britanijos. Šv. Petras klausia amerikietį, ko jis norėtų:

— Sunaikinti komunizmą.

Į tą patį klausimą rusas atsako:

— Sunaikinti amerikiečių kapitalizmą.

Anglas paprašo puoduko arbatos. Šv. Petras apsidžiaugė tokiu kukliu pageidavimu ir dar paklausė:

— Ir nieko daugiau?

— Nieko, išskyrus, kad anų dviejų pageidavimai išsipildytų.

BRAZILIJOS KRAŠTO FINANSŲ KOMISIJOS

svarbiausieji telefonai:

pirm. prel. P. Ragažinskas -
Tel 274-2295

ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344

ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677

sekr. Halina Mošinskienė telef. 65-0907.

tūkstantį kruzeirų. Kad viskas gerai pavyktų, iki kongreso dar reikia per parengimus, įnašus, loteriją ir kt. surinkti apie 4 ar 5.000 dol., apie 45.000 kr.

KONGRESO LEIDINIAI

Pereitame posėdyje buvo nutarta, kad kiekvienas kraštas leis savo JK leidinį, kuriame būtų visos JK informacijos, žinių apie krašto lietuvius, skelbimai leidiniui finansuoti ir kt.

Apie 10-12 puslapių būtų bendri: JK komitetų nariai, svarbūs sveikinimai ir t.t. Visų trijų leidinių formatas bus tas pats, lietuvių-portugalų kalbos žodyno dydžio (ketvirtadalis ML lapo). Bendroji dalis bus paruošta iki lapkričio 1 d.

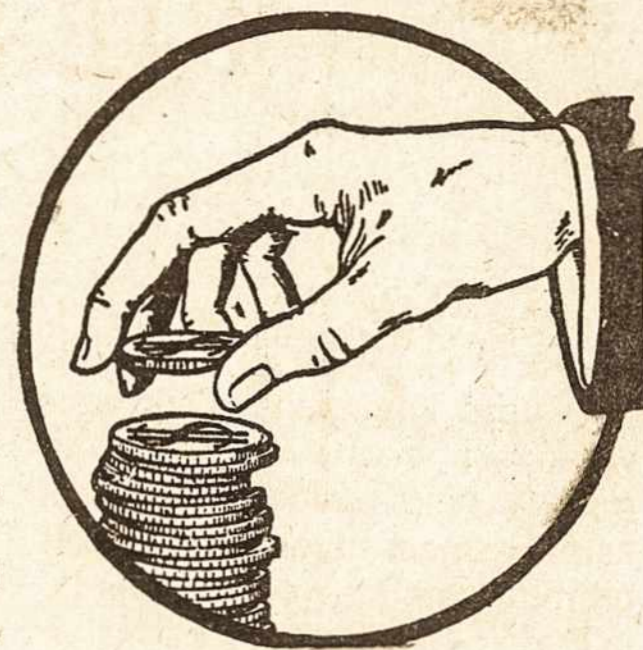
RENGINIAI PRIEŠ KONGRESA

Iš Čikagos muzikinis trio sekantį mėnesį aplankys penkis kraštus P. Amerikoje. Iki kongreso lieka trijų mėnesių tarpas be parengimų, kurių meninę dalį atliktų iš kitų kraštų atvyksta menininkai. Todėl nutarta pasiklausti Buenos Airese ir São Paule, ar būtų galima iš vieno krašto į kitą prieš kongresą nusiųsti du ar tris. Šių renginių tikslas būtų ne tiek surinkti pinigų, bet išjudinti visuomenę. Bus kreipiamasi ir į JAV-bes apie galimybę gauti lietuviškų filmų dar prieš kongresą.

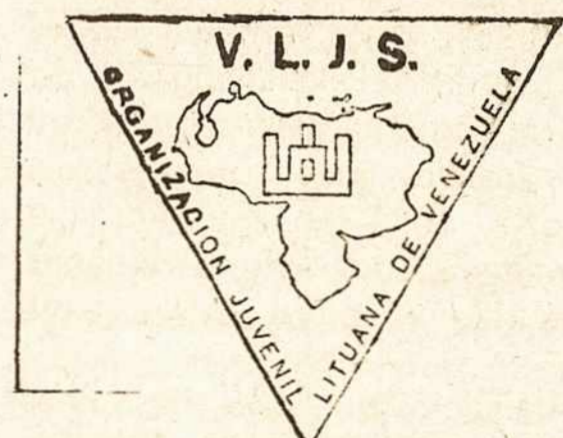
KONGRESO TALKININKAI

Posėdis tada atkreipė dėmesį į talkininkus, kurie atvyksta iš Š. Amerikos JK ruošoje dirbti. Argentiniečiai labai patenkinti iš JAV prieš du mėnesius atskridusia Rasa Šoliūnaite, kuri gerai su vietinių lietuvių jaunimu susidraugavo, groja šokių grupėms ir moko lietuvių kalbos. Brazilijoje du mėnesius šuvo Marija Saulaitytė, o rugpiūčio pabaigoje atvyksta Daiva Vaitkevičiūtė, šiuo metu mėnesį praleidžianti Urugvajuje.

Buvo pareikšta ir nuomonė, kad šių

talkininkų dalyvavimas P. Amerikos lietuvių gyvenime padės Š. Amerikos lietuviams geriau suprasti ypatingas šių kraštų sąlygas ir veiklą, tuo būdu suartinant daugiau visus lietuvius.

ATENÇÃO: Não percam a apresentação do trio no **Concerto** desta semana dia 10/8. Seu inicio está previsto para às 15 hs. e o local é no Teatro Artur de Azevedo, sito à Av. Paes de Barros, 995, na Moóca. Após o concerto haverá **Jantar de confraternização** no salão da Casa da Juventude na Vila Zelina. Se você ainda não comprou seu convite, não demore, compre logo. Pode passar aqui na redação do jornal ou na Paróquia da Vila Zelina, ou telefonar para 247-0866 e falar com Algirdas.

Pessoal, contamos com a presença de todos, sabemos que domingo é dias dos pais, mas dia dos pais existe todos os anos, e o Congresso é sómente neste ano. Vamos fazer uma forcinha para ajudar o pessoal que está organizando este Congresso, pois os fundos arrecadados nesta apresentação bem como no jantar serão em benefício do Congresso.

E por falar em dia dos Pais, queremos cumprimentar a todos os papais. Recebam eles nossos parabéns. Felizes aqueles que poderão cumprimentar o seu papai no domingo. Um recado a você que acha que seu pai é um quadrado: você já parou para pensar que o quadrado talvez seja você? Vamos lá, deixe o machismo de lado e no dia 10, quando você acordar vá lá e dê um beijo no seu pai, pois quantos de nós gostaríamos de ter o nosso vivo também. E onde quer que esteja o meu pai, tenho certeza que ele está olhando por mim, e aproveito para mandar também o meu abraço, representado por uma oração.

Algirdas

Parinko Pr. Aiš.

TIESA IR GYVENIMAS

SIMTMETIS NUO VYSK. VALANČIAUS MIRTIES

(1875 – 1975)

LIETUVIŠKA SPAUDA

O ypač knygos, vykdant visos vyskupijos mastu liaudies švietimą, Valančiui pasidarė reikalinga, kaip alkanam duona. Kaip gali prabilti į milijoninę vyskupiją be laikraščio ir knygos? Laiškai ir pamokslai negali pakeisti spausdinto žodžio. Dėl to jiedu su Daukantu suplanuoja įsteigti Varniuose spaustuve, pradėti spausdinti knygas, leisti laikraštį. Tam darbui suorganizuojami visi gabesnieji kunigai, parėnkamas ir laikraščio vardas "Pakeleivingas". Bet šių sumanymų Valančius įvykdyti negalėjo: juos sukliudė rusų valdžia, 1864 m. uždraudusi lietuviams spaudą lotynų raidėmis, o jų vietoje įvedusi rusišką raidyną.

Valančius nuo savo tikslų neatsisako ir spaudą uždraudus. Pirmiausia rusų valdžiai jis pareiškia protestą dėl įvedimo rusiškų raidžių, kaip netinkamų lietuvių kalbai. Paskui prašo leidimo bent vienai lietuviškai maldaknygei išspausdinti, bet leidimo negauna. Tam žygiui nepavykus, knygų spausdinimą Valančius perkėlė į Mažąją Lietuvą, kurią tuo metu valdė vokiečiai. Išspausdintomis knygomis slaptai iš ten pargabenti Valančius pasitelkė ištikimiausius vyrus, kurie paskiau knygnešiais buvo pavadinti.

Iš pirmųjų Valančiaus knygnešių yra žinomi: Stasys Račiukas iš Raguvo (Panevėžio apskr.), Simonas Kulakauskas (Raseinių apskr.), Rukuiža, Jurgis Bielinis (Biržų apskr.) ir Julius Steponavičius iš Rietavo. Su šiais vyrais Valančius pradėjo 40 metų užtrukusią tautos kovą dėl lietuviško rašto.

VALANČIAUS RAŠTAI

Valančiaus raštai labai glaudžiai susiję su jo religine bei visuomenine veikla. Iš tos veiklos jie ir kilę. Jie yra trejopo pobūdžio: religiniai, didaktiniai ir moksliniai.

1. Religiniai raštai: Tai knygelės (brošiūros), knygelės religiniais klausimais:

1. Broliai Katalikai.
2. Gromata apskrita.
3. Iš tamsybės ved tiktai kelias teisybės.
4. Pespėjimas.
5. Šnekesys kataliko su nekataliku.
6. Vargai Bačnyčios kataliku.

Dar parašė kitas 18 religinio kūrinių knygas, kaip Gyvenimas Kristaus arba Naujojo Įstatymo istorija (1853). Mokslas katalikų tikėjimo (1873).

Vysk. MOTIEJUS VALANČIUS
1801 – 1875

NAUJOS KNYGOS

VIENAS MAŽAS GYVENIMAS

Nė vienas žmogus neturi teisės nutraukti ryšių su savo tauta, tautiečiais, praėjimais. Taigi ir atsiminimų literatūra domina kiekvieną gyvą lietuvi.

Įdomūs yra ne tik valstybės kūrėjų, buvusių aukštųjų pareigūnų, politikų, diplomatų, karo vadų, bet ir žemesniųjų ar vidutinių žmonių atsiminimai.

Tokių vidutinio žmogaus atsiminimų pluoštą pateikė

Henrikas Lukaševičius savo knygoje "Vienas mažas gyvenimas". Autorius – teisės mokslų daktaras, universiteto dėstytojas, teisėjas, publicistas, keliautojas, geras stebėtojas. Savo atsiminimus pradeda nepriklausomo gyvenimo kūrimesi metais, užfiksuoja būdingus ano meto gyvenimo momentus, Lietuvių kovas su lenkais Giedraičių apylinkėse (Mokslas kulkosvaidžiams tratant); toliau veda skaitytoją per įvairias mokyklas, universitetus, teismus. Pagaliau – okupacijų metai, tremtis, emigracija Austrijoje, Paryžiuje, Argentinoje, Amerikoje.

H. Lukaševičius – žodžio ir sakinio meistras. Moka rašyti, sugeba pasakoti lengvai, vietomis humoristiškai. Taigi jo "Vienas mažas gyvenimas" virsta didesniu, mūsų pačių gyvenimu, darosi įdomus, sukelia nemažą dvasinio pasitenkinimo.

Iš religinių Valančiaus raštų literatūrinio atžvilgiu vertingiausi yra "Žyvatai šventųjų". Šiame veikalė aprašyti gyvenimai 62 šventųjų, kurių vardais, anot Valančiaus, lietuviai labiausiai mėgsta vadintis. Šventųjų aprašymai eina abėcėline tvarka: "Gyvenimas šventos Agotos mergaitės kankinės", „Gyvenimas šventos Anastazijos mergaitės kankinės“ ir t.t.

Kad šventųjų asmenybių spindėjimas giliau veiktų skaitytoją, jų vaizduojamas gyvenimas, kaip paprastai, visada būna aukštai pakeltas nuo tikrovės. Tačiau vyskupas Valančius visus savo aprašomus šventuosius iš aukštybių nukelia ant žemės ir padaro juos paprasčiausiais žmonėmis. Tų kankinių gyvenimo būdas, kalba, jausmai skaitytojui daro įspūdį, jog jų būta ne kokių italų ar ispanų, o tikrų žemaičių. Taip sužmogninti Valančiaus šventieji liaudžiai buvo labai artimi ir patrauklūs. Dėl to "Gyvenimai šventųjų" ilgą laiką buvo nepakeičiama religinių skaitymų knyga.

II. Didaktiniai raštai: Be religinio turinio veikalų, Valančius yra parašęs ir pasaulietinio turinio knygų, skirtų žmonių auklėjimui. Tokio pobūdžio knygos yra šios:

1. Vaikų knygelė (1864).
2. Paaugusių žmonių knygelė (1865).
3. Palangos Juzė (1869).
4. Antano tretininko pasakojimai (1872).

1. "Vaikų knygelėje" yra 17 pamokomo turinio apsakymėlių vaikams. Apsakymėlių siužetai paimti iš pačių vaikų gyvenimo. Čia nurodomos tikros žmonių pavardės, įvykių vietos ir laikas. Tokiu būdu šie apsakymėliai daro realaus gyvenimo įspūdį. Šioje knygelėje Valančius pavaizduoja visą būrį vaikų: gerų ir blogų. Gero ir gražaus elgesio vaikus visi myli, o neklaužadų, paukštvanagių, melagių – niekas nemėgsta. Tokių vaikų ir likimas nelaimingas. Gi Valančius troško, kad jie būtų "Dievui meilūs, svietui dailūs".

"Pranelio paukštvanagio" pasakojime vyskupas rodo, koks šiurpus likimas laukia - žmogaus, kuris, eidamas per gyvenimą, kelia vien skausmą. Čia beletristiniu būdu Valančius skaitytojui primena buvimą "Dievo piršto".

SUSITAIKINIMAS

IR

ATSINAUJINIMAS

DIDYSIS ŠVENTŲJŲ METŲ

TIKSLAS

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE

LITUANA

Rua das Giestas, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP

- Tel (011) 63-5723, 274-0934

JAV KONGRESO ATSTOVAI

Viktoras Nakas, 21 m. amžiaus, ketvirto kurso politinių mokslų studentas Michigano u-te Ann Arbor mieste išrinktas atstovu Michigano apygardai. Jis yra Ann Arbor Studentų Klūbo pirm., Detroito Jaunimo tarybos narys, Pasaulio ateitininkų jaunimo komisijos narys, Moksleivių Ateitininkų Sąjungos c.v. narys, „BATŪNO“ ir „VLIKO“ stipendininkas, JAV LJS Tarybos narys, „KITOS“ spaudos bendradarbis New Yorko savaitraštyje „Darbininke“.

Rita Matvekaitė, studijuojanti politinius ir istorijos mokslus University of Michigan Dearborn mieste, išrinkta atstovauti Michigano apygardos jaunimui. Ji aktyvi skautė, eina tunto adjutantės pareigas, priklauso šauliams ir tinklinio komandai, šoka „Šilainės“ tautinių šokių ansamblyje.

Daina Astašaitytė, biologijos mokslų studentė University of Michigan Dearborn mieste, išrinkta Michigano apygardos atstove Jaunimo Kongresui. Ji yra Lietuvių Studentų Klūbo sekretorė, atstovė ŠALSS suvažiavime Toronte, Dievo Apvaizdos parapijos (Detroito) jaunimo komiteto narė, skautė akademikė-kandidatė, daug dirba su jaunesnėmis skautėmis.

Marytė Matulaitytė, 22 m. amžiaus, išrinkta JK atstove iš New Yorko. Ji baigė biologijos mokslus Šv. Jono u-te. Jau kuris laikas ji energingai veikia New Yorko skautų tarpe, šiuo metu yra N. Y. skautų akademikų pirm., šoka N.Y. taut. šokių grupėje, yra Maironio šeštadieninės lituanistinės mokyklos antro skyriaus mokytoja.

Birutė Radzivanienė, 25 m. amžiaus, atvažiavusi iš Australijos į JAV prieš penkerius metus, išrinkta New Yorko atstove į Jaunimo Kongresą. Ji aktyvi Lietuvos Vyčių organizacijos narė, kartu su vyru Vytautu redaguoja Vyčių skyrių „Darbininko“ savaitraštyje, padeda vaikų darželyje, yra N.Y. taut. šokių grupės „Šatrijos“ vadovė, Apreiškimo parapijos choro sekretorė. (Mergautinė pavardė - Garnytė).

Vytautas Radzivanas, 29 m. amžiaus statybos inžinierius išrinktas atstovauti New Yorko lietuvių jaunimui III PLJK Pietų Amerikoje. Jis yra JAV LB Tarybos narys, VLIKO valdybos protokolų sekretorius, aktyvus Lietuvos Vyčių organizacijos narys. Kartu su žmona Birute redaguoja Vyčių skyrių „Darbininko“ savaitraštyje. Be to, jis yra Apreiškimo choro vicepirm. ir New Yorko pirmosios Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirm. Baigęs magistro laipsniu inžinerijos mokslus Politechnikos Institute, ten pat siekia daktarato.

Rima Patašiūtė, 20 m. amžiaus naujakurė išrinkta atstovauti Bostono jaunimui artėjančiame Jaunimo Kongrese. Gimusi ir užaugusi Lietuvoje, ji persikėlė Lenkijon tęsti aukštąjį mokslą Gdansk u-te. Persikėlus į JAV prieš metus laiko, ji įsijungė į Bostono lietuvių jaunimo veiklą, mokytojauja lituanistinėje mokykloje. Šiuo metu lanko anglų kalbos kursus užsieniečiams studentams Harvarde. Ateity žada studijuoti mediciną.

Dalius Vasys, 20 m. amžiaus Harvardo u-to vokiečių ir rusų istorijos bei literatūros studentas, išrinktas JK atstovu iš Bostono. Skautas Vytiš, dirbęs ir su ateitininkais, dabar darbuojasi LB jaunimo sekcijoje. Šoko dviejose Tautinių šokių šventėse, baigęs Bostono lituanistinę mokyklą.

Eduardas Vytautas Meilus, Jr., 20 m. amžiaus atstovaus Worchesterio lietuvių jaunimui III PLJK Pietų Amerikoje. Jis yra Worchesterio lietuvių radijo programos direktoriaus pavaduotojas, skautų draugininkas, taut. šokių grupės akordeonistas, Šv. Povilo katedros choristas, Maironio Parko narys, priklauso Šauliams.

Rasa Šoliūnaitė, 19 m. amžiaus chemijos ir muzikos studentė Lewis kolegijoje, atstovaus Lemonto (Illinois, netoli Čikagos) lietuvių jaunimui III PLJK. Veikli ateitininkė, „Sūkurio“ taut. šokių grupės akordeonistė, jaunimo atstovė Lemonto LB apylinkės valdyboje, JAV LJS Valdybos sekretorė, JAV LJS Tarybos narė, Pedagoginio Instituto absolventė, Maironio vardo lituanistinės mokyklos mokytoja. R. Šoliūnaitė dabar yra išvykusi į Argentiją, kur talkina JK organizatoriams.

Rimantas Genčius, 21 m. amžiaus žurnalistikos studentas Northern Illinois u-te, atstovaus Auroros lietuviams Trečiajame Jaunimo Kongrese. Jis yra

universiteto Lietuvių Studentų Klūbo pirm., JAV LB Tarybos narys, PLJS Ryšių centro talkininkas, „Margučio“ radijo bendradarbis, Vydūno Fondo ir Daužvardžio liet. žurnalistų sąjungos premijų laimėtojas, „Kongreso informacijos tarnybos“ bendradarbis „Laisvajai Lietuvai“.

KANADOS JK ATSTOVAI

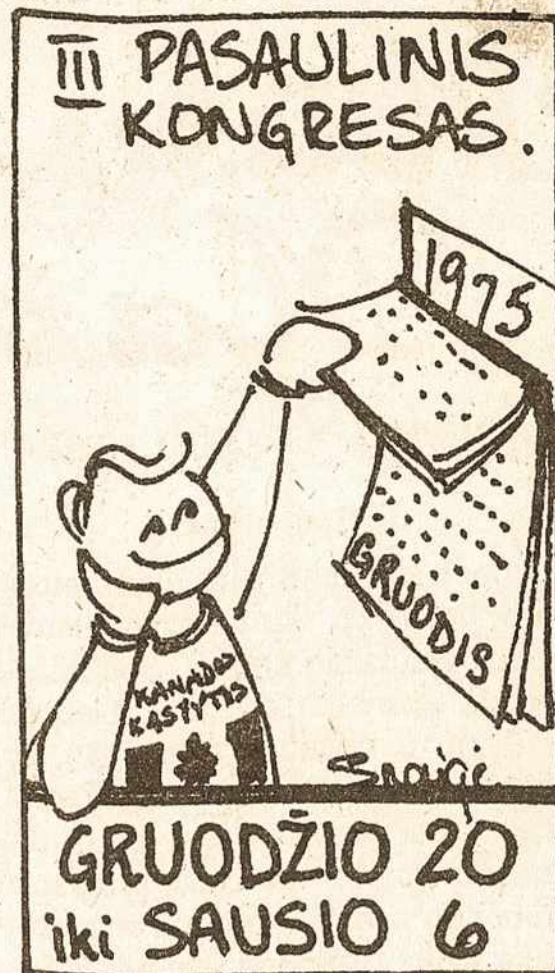
Lidija Keraitė, pernai baigusi bakteriologijos mokslus Western Ontario u-te ir dabar ten siekianti magistro laipsnio, atstovaus Londono jaunimui III PLJK Pietų Amerikoje. Ji mokytojauja Londono lituanistinėje mokykloje, priklauso Baltijos taut. šokių ansambliui, kur eina seniūnės pareigas, buvusi Londono Lietuvių Studentų Klūbo pirm. ir dabar sekr., aktyvi skautė ir Londono „Aušros“ knygų bei plokštelių klūbo sekr.

Jurgis Valaitis, kandidatas magistro laipsniui inžinerijos moksluose Western Ontario u-te, išrinktas JK atstovu Londono jaunimui. Jis lanko 13-tą skyrių lietuvių kalbos kurse, priklauso lietuvių parapijos komitetui, yra Baltijos taut. šokių ansamblio narys, KLJS tarybos narys, atstovavo Londono jaunimui II PLJK Šiaurės Amerikoje, buvęs Lietuvių Studentų Klūbo pirm. Londono LB apylinkės sekr.

Linas Kairys, neseniai baigęs sociologiją Western Ontario u-te ir šiuo metu dirbęs General Motors bendrovėje, atstovaus Londono jaunimui artėjančiame Jaunimo Kongrese. Jis yra Londono LB apylinkės vicepirm., buvęs Lietuvių Studentų Klūbo pirm., priklauso Delhi Palangos taut. šokių ansambliui, atstovavo Kanados jaunimui pereiname Jaunimo Kongrese Šiaurės Amerikoje. Aktyvus sporte.

Algis Jusys, trečio kurso studentas Western Ontario u-te, išrinktas Londono jaunimo atstovu III PLJK. Jis yra Lietuvių Studentų Klūbo pirm., skautas, Londono vyčių būrelio pavaduotojas, Baltijos taut. šokių ansamblio narys. Baigęs lituanistinę mokyklą Hamiltono. U-te studijuoja chemiją.

(JR, pagal „Nepriklausomoje Lietuvoje“ paskelbtas žinias)

Zinių žiupsneliai

• **IŠEJO KETVIRTAS** Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos bendraštis. Jame surašyti Kanados lietuvių jaunimo atstovai, pateikiama detali kongreso informacija, pridėta anketa Kanados krašto pranešimui kongrese. Bendraštis yra 15 psl.

• **KANADIEČIŲ KONGRESO ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS** įvyks Toronte spalio 25-26 d.d. Tą patį savaitgalį Toronte KLJS valdyba ruošia kongreso lėšoms telkti šokius ir bazarą.

• **KONGRESO PLAKATAI.** Netrukus prie parapijų bei įvairiose salėse pasirodys jaunimo kongreso plakatai. Tai Argentinoje paruošti ir pagaminti plakatai, kuriuos skleis III PLJK Kanados atstovai.

• **PARUOSTA STUDIJINĖ KONGRESO** anketa, kurioje studijuojamos lietuviško jaunimo nuotaikos, lyginant jaunimą nuo pat pirmojo kongreso 1966 m. Kanados Jaunimo Sąjungos tarybos nariai vasarą bei rudenį anketas platins jaunimo tarpe.

**TĖVU, ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!**

Trijų kraštų 9. posėdžio B. Airėse V 31-VI 1 dalyviai prie Lietuvių Centro.

Nuotrauka Fr. Ožinskio

Mūsų Lietuva Mažiesiems

STOVYKLA "BALTOJI MEŠKA"

Tėvynės diena

Pirmoji stovyklos pilna diena, pirmadienis, liepos 21, skirta Tėvynės temai. Būreliai pasidalino darbais, išpuošdami stovyklą lietuvišku kryžiumi, Lietuvos žemėlapiu iš smėlio ir akmenukų, vėliavų stiebu su papuošimais ant žemės, vartais. Du pusvalandžiai skirti dainoms, o grupės vakarinei programai paruošė po vieną lietuvišką ir vieną brazilšką dainą. Rodytos skaidrės iš Lietuvos ir taip pat Brazilijos vaizdų.

Pirmosios pagalbos diena

Sandra Saldytė stovyklautojams kantiškai aiškino apie įvairius nelaimių atvejus, įskaitant saulės smūgi, nudegimus, lūžius ir t.t. pajvairindama pasakojimus brėžiniais ir žaidimais. Popiet dar daugiau žaidimų su rankomis sudėtais "neštuvais", neštuvais iš bambuko ir antklodės, o vakare prie laužo grupių pasirodymai pirmosios pagalbos temomis, tik juokingai: "nudegimus" tepė dantų pasta, begydydami ligonį, vos nenugalabijo ir t.t. Bet atrodo, kad stovyklautojai daug išmoko.

Draugystės diena

Trečiadienį rytą vadovai išdalino sąrašus draugų porų, kurie ištisą dieną vienas kitam dirbo dovanėles iš medžio, plytų, akmenukų, medžiagos. Popiet

BALTOSIOS MEŠKOS PĖDSAKOS PEGADAS DO URSO BRANCO

Primeiro dia - 20 de Julho

Domingo quando o Truliu chegou e viu o Paulo falou:

- "Acabei de perder o meu complexo de altura".

-0-0-0-

Pergunte ao Edson as palavras que ele conhece em lituano, a resposta será:

- "Pinigų e diržas".

-0-0-0-

O André já está aprendendo com o pessoal da stovykla passada as técnicas, de paquerar as garotas, a noite passada andou de olho na Clarice e Cintia, para depois passar para as maiores. É preciso começar de baixo, né André.

-0-0-0-

Falando no André qual não foi a decepção da Sandra Berbel ao saber da sua idade.

-0-0-0-

As Lelijas ficaram bem quietinhas de noite quando receberam a notícia que na outra noite dormiriam duas com a Ponia Silickienė, duas com a Ponia Aleknavičienė e duas com a Ponia Bacevičienė.

-0-0-0-

Aviso da Marinei e da Cristina - Não vale cortar caminho na hora da ginástica.

sporto žaidynės - olimpijada, kurioj buvo ir varžybų tos dienos draugų poroms. O vakarinė programa gražiai išėjo, nes beveik visos draugų poros pasirodė kartu. Diena pasitaikė šilta, daug kas prašė plaukimo varžybų.

Skautų arba Amazonės diena

Liepos 24 po pusryčių būreliai išėjo ilgesnėn iškylon į užmiesčio vietą vadinamą "Capelinha" - Kopytėlė. Du mažesniųjų būreliai patraukė kilometrą į kalną pro gražius pušynus, nueidami keturis kilometrus. Vyresnieji ėjo aplink, apie septynis km. Apie kuklią kaimo koplyčią, zakristijonui leidus, kiekviena grupė paruošė lauželį su žarijomis, kepdama dešras, morkas, svogūnus aliuminiame popieryje, bulves žarijose, duoną ant iešmo, o grįždami gavinosi obuoliais. Pirmosios grupės dėjo skautiškus kelionės ženklus. Pakeliui gražūs miškeliai, tolimi vaizdai, Kristaus statula ant didžiulio akmens prie vieno ūkio vartų.

Vakarinė programa buvo gamtos skaidrės iš Lietuvos ir Brazilijos: gražūs vaizdai, gėlės, gyvūneliai, ir taip pat iš įvairių stovyklų Šiaurės Amerikoje ir Brazilijoje.

PRANEŠIMAS STOVYKLAUTOJAMS

"Baltosios meškos" stovyklos stovyklautojai ir tėvai kviečiami susirinkti Ramovėje rugpiūčio 17 d., 10 val. ryto pažiūrėti stovyklos skaidrių, fotografijų ir bendrai prisiminti stovyklą.

Kristaus diena

Penktadienis skirtas religinei temai. Rytą visi stovyklos vadovai laužavietyje pavaidino "Nelaimė pakeliui į pajūrį" modernią Gerojo samariečio istoriją. Robertas Saldys buvo sužeistasis, Paulius Jurgilas - samarietis, Antanas Baltušis - jo asilas, Sandra Saldytė ir Klaudijus Butkus - užpuolikai ir vėliau gydytojai, Lidija Rubliauskaitė - samariečio žmona ir žurnalistė, Leonice Rubliauskaitė - turtuolis.

Grupės dienos metu pagamino religines - liturgines vėliavas, paruošė popietinėms susitaikinimo pamaldoms sąžinės sąskaitą, maldas ir skaitymus. Vakarinė programa - Mišios, kurių metu buvo išdėstytos raidės žodžio "FAMILIA", kurio kiekviena raidė turėjo savo reikšmę (žr. vaikų rašinėlius šiame psl.)

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Albertui ir Marijai Magilams bei Jonui ir Birutei Bagdžiams, kurie leido mums stovyklauti savo vasarvietėse Caucajoje.

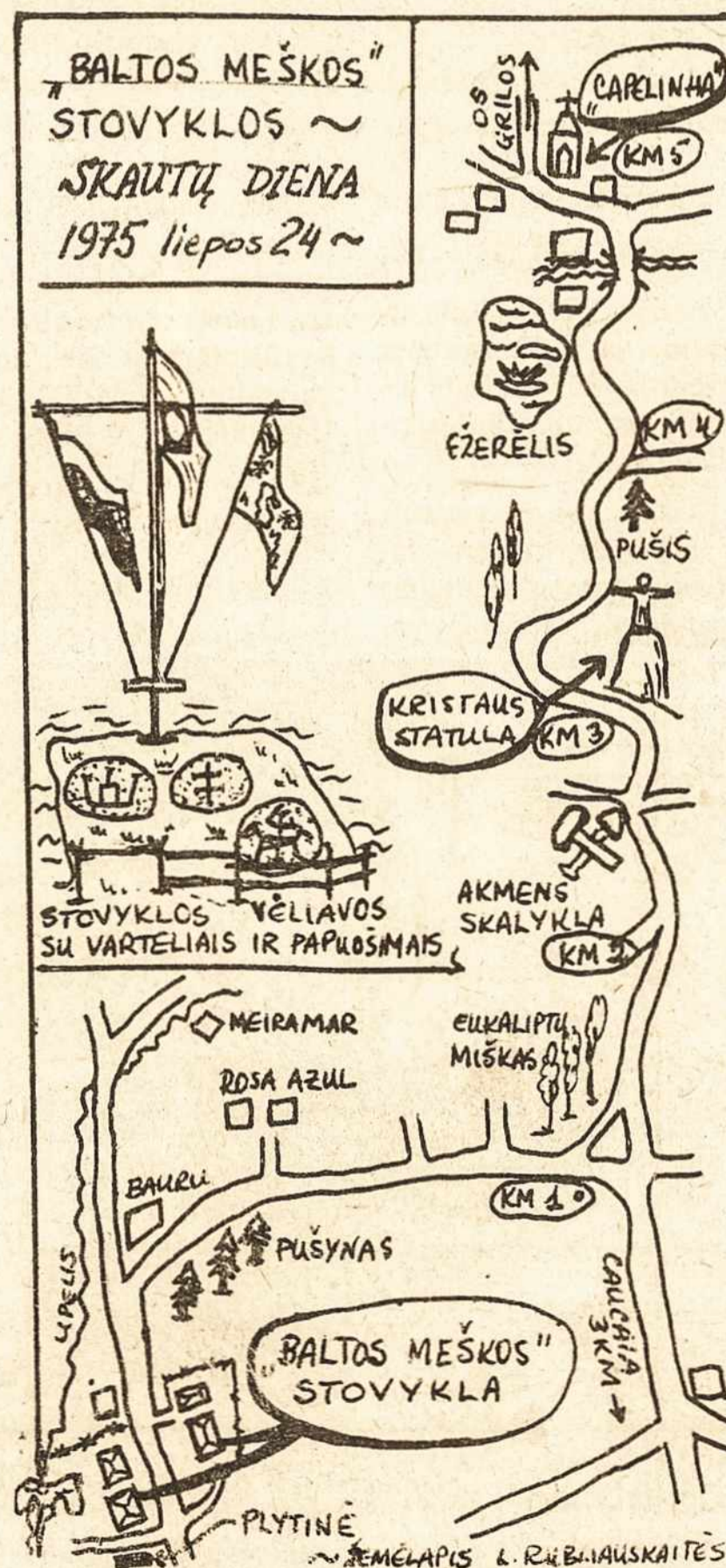
33 stovyklautojai
3 šeimininkės
5 vadovai ir vadovės.

ATEITIES PLANAI

Stovyklos metu daug kalbėta ir vėliau tėvams minėta, kad sekančią vasarą (po Jaunimo kongreso) norima suruošti bent dvi stovyklas vaikams ir jaunesniam jaunimui: viena mažųjų nuo 9 iki 14 metų, kita didesniųjų nuo 15 iki 18 metų. Taip pat daug kas pageidauja, kad stovyklos būtų ne savaitės, o ilgesnės. Kiti siūlo, kad šalia bendrų lietuvių kilmės vaikų bei jaunimo stovyklų būtų kita stovykla tik lietuviškai mokantiems.

Stovyklinio amžiaus vaikų turintieji tėvai kviečiami apie stovyklas pagalvoti, savo nuomonę pareikšti. Kadangi dar neturime nuosavos stovyklavietės, prašome lietuvių šeimų (kartais ir brazilų) užleisti savo vasarvietes stovykloms. Jeigu kuri šeima norėtų savo vasarvietę ateinančios vasaros stovykloms pasiūlyti, stovyklų rengėjai, vadovai ir stovyklautojai būtų labai dėkingi.

A.S.

PUMA GRUPĖ

Domingo à noite, foi uma bagunça total na casa cinza, não dormiram nada, mas os coitadinhos não aguentaram na noite passada. Dormiram como diabinhos...

DESASTRE TOTAL

Marinei com sua delicadeza, sem querer? Derrubou a bandeira da stovykla, o coitado do Balta até fechou os olhos.

TADINHO

O Valtinho, sem dentes, com seguiu abocanhar a maçã na bacia cheia d'água. Não tem nada, Valtinho, apesar de tudo voce ganhou metade de uma maçã.

Danute informando:

O lituanismo está progredindo, mas apesar disso, ainda surgem algumas burredas, como na hora do almoço o Alemão pediu comida e a D. Henrica falou:

- "Sakyk aciū" em vez de dizer aciū ele falou:

- "Sakyk aciū".

Butkus falou e disse

"Foi inaugurando novo esporte em Caucaia: caça a rã, mas não está tendo resultados positivos..."

-0-0-0-

Despontou uma nova estrela no atletismo lituano é a Doris, que vai passar a perna nos meninos nas competições da Olimpíada.

-0-0-0-

Literatūra · Dailė · Mokslo

Erelis su paristais sparnais

ANTANO MIŠKINIO 70 M. SUKAKTIES
PROGA

Mūsų senajai kartai Antano Miškinio vardas, be abejonės, yra žinomas. Jis Nepriklausomybės metais buvo pakilęs į Parnaso viršūnę. Jei Parnaso viršūnėje reiktų A. Miškinį įrikiuoti į poetų eiles, tai jis būtų po trijų didžiųjų pirmoje eilėje: V. Putino, B. Sruogos ir K. Binkio, antroje trijų didžiųjų eilėje šalia Jono Aisčio ir B. Brazdžionio. Taigi, sukaktuvinininkas buvo vienas iš žymiausių poetų nepriklausomybininkų. Dėl jo poetinės stiprybės net bolševikai jo nepajėgė sužlugdyti, nors jį persekiojo, prievartavo ir lenkė savo vagon.

Antanas Miškinis yra aukštaičių žemės

Stepas Vykintas

sūnus, gimęs 1905 m. sausio 29 d. Juknėnų km., Daugailių vls., Utenos aps. Graži Aukštaitijos gamta, dainingi žmonės įkvėpė ir Antanui poetinės kūrybos poveržius. Atsimenu, dar „Aušros“ gimnazijoje jis man prie Nemuno pakrantės deklamavo ir skaitė savo eilėraščius ir gal būt nebe pirmuosius. Mokėsi jis privačiai, Zarasų ir Kauno „Aušros“ gimnazijose. „Aušros“ gimnazija buvo mums plačios durys, pro kurias mes varždavomės į uostą, į meno parodas, į teatrą, į knygytus. Antanas bičiuliavo ir su žinomais poetais, ypač K. Binkiu. Jis veikė ir gimnazijos meno kuopoje, kur K. Binkis laikė paskaitas. 1926 m. baigęs gimnaziją, jis Kauno u-te studijavo lietuvių kalbą, literatūrą ir pedagogiką. 1931 m. įsigijęs u-to diplomą, dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą Kauno gimnazijose. Be to, Valstybės radiofone jis ėjo redaktoriaus pareigas net iki antrosios bolševikų okupacijos. Atsimenu, kaip nacių laikais jis grąžino mano paskaitą, kurios nacių cenzūra nepraleido. 1945 m. bolševikų buvo iš radiofono pašalintas ir perkeltas į bolševikinę grožinės literatūros leidyklą. Tačiau 1948 m. buvo suimtas, nuteistas ir išvežtas į Sibirą, kur Tantalo kančias iškentėjo iki 1956 m. Atlikęs prievartinę atgailą, grįžo į Lietuvą ir dabar gyvena, rodos, Vilniuje.

Pirmąjį A. Miškinio eilėraščių išspausdino 1925 m. „Lietuvis“. Taigi, šiemet A. Miškinis švenčia ir 50 m. nuo savo poetinės kūrybos pradžios. Vėliau, 1929 m., buvo „Piūvio“ leidinio vienas iš redaktorių, bendradarbių ir krypties brėžikų. Nepriklausomybės laikotarpyje jis sukūrė nemažą eilėraščių, kuriuos paskelbė „Baltos paukštės“ ir „Varnų prie plento“ rinkiniuose. 1928-29 m. pasirodė jo poema „Keturi miestai“.

A. Miškinio poezijoje vyrauja patriotiniai, socialiniai ir filosofiniai motyvai. Jo patriotizmas nėra primityvus ir banalus, bet modernus ir gilus. Nors jis, anot J. Aisčio, tęsia Earanausko ir Maironio tradicijas, tačiau, mano nuomone, jis toli pralenkia šiuos pirmatakus ir atsiduria šalia poetų akademikų: V. Putino ir B. Sruogos. Jo poezijos motyvai yra bendri, bet jos formos yra savitos, individualios, savitu jausmu ir intelektualumu nudažytos. Apie nepriklausomą Lietuvą šit kaip būdingai jis dainuoja:

Apie Tave dūmodams,
Šiandien dainuot panūdau,
Skaičiau iš drobių rašto,
Kad esi lėto būdo.

Kur mes tave nuvesim,
Ir dovanų ką duosim?
Šiandieną gilios mintys
Įsimetė veiduosin.

Kuriais žiedais papuošim
Tave, kaip tikrą seserį,
Esi pačioj jaunystėj
Ir pačiame pavasary. („Lietuva“)

O šit socialinio motyvo nuotrupa:
Mes išeisim į darbą didį,
kad gyventi visiems būt geriau...

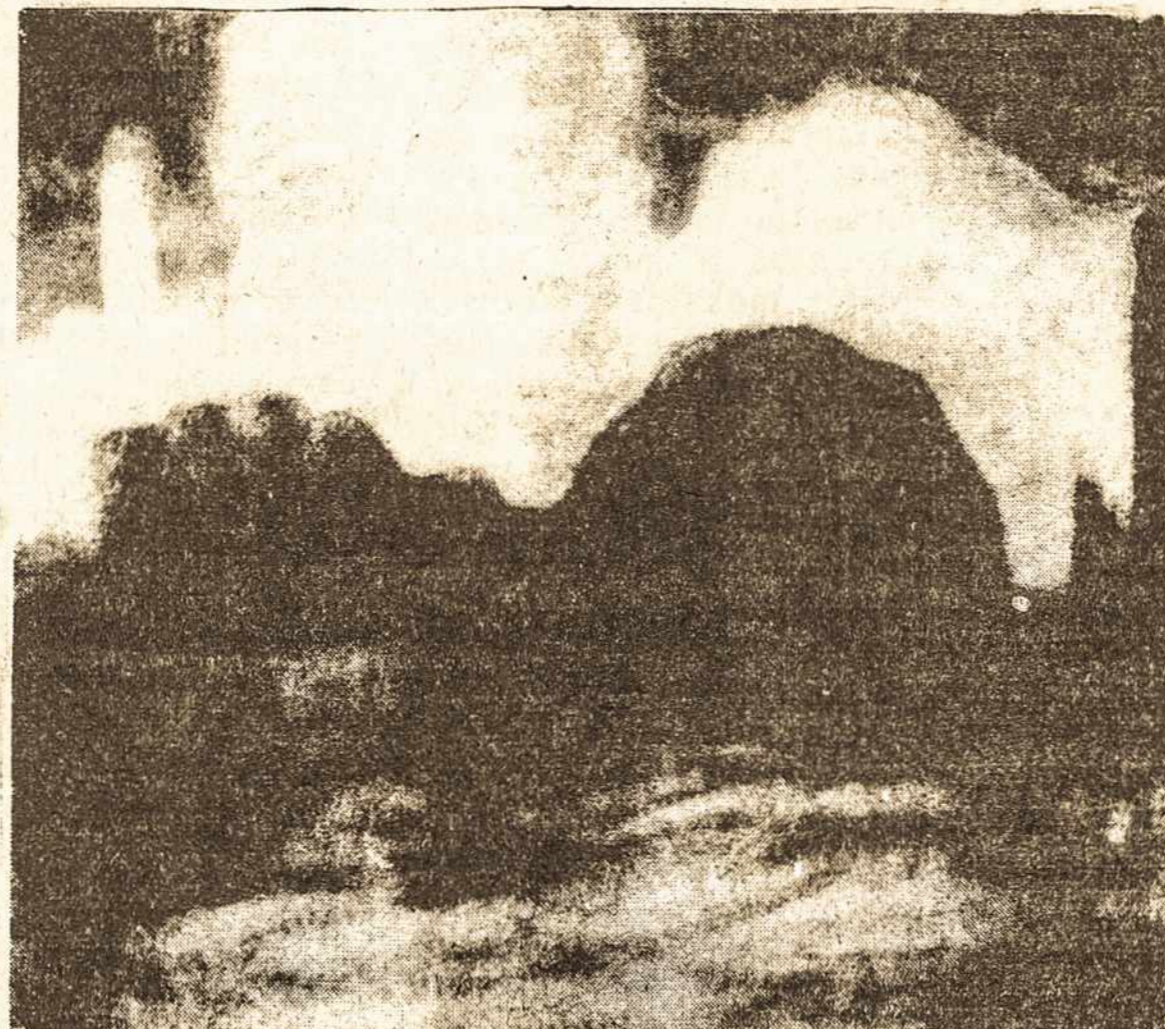
Pačioje jaunystėje visi mes veržėmės į didį darbą, kad Lietuvoje visiems gyventi būtų geriau. Deja, šią „jaunystę“ ir šį „pavasari“ nutraukė svetimoji armija, kuri ir poetams primetė rudens ir ilgos žiemos slėgią nuotaiką.

Bolševikinėje priespaudoje A. Miškinis parašė du poezijos rinkinius: „Eilėraščiai“ 1960 m. ir „Arti žemės“ 1965 m. Be to, poemą apie Janonį. Čia jis prievartinėje išpažintyje prisipažįsta:

Tiesos ieškojau atkakliai
Ir laimės, jos sesers, ieškojau...
Ir mes prasilenkėm arti,
Ir nebebuvo kas daryti,
Ir teko ašara karti —
Ir teko ją karčiai praryti...

Šie posmai mums išsako ne tik A. Miškinio, bet ir visos mūsų tautos tragediją. Dabar tik Sukaktuvinininko žodžiais galėtume jam linkėti: nepailsti ir didinti greitį, ir svajot, ir nelūžti varge...

PAŽINKIME
AK Čiurlionis

M. K. Čiurlionis — Diena, pastelė 1907 m.

KUR LIETUVIŲ NEBŪTA?

Jurgis Jašinskas savo rašinyje „Ieškokime pirmųjų lietuvių pėdsakų P. Amerikoje“ (Dirva, 1974.X.18.) pakvietė Jūrąte Statukutę de Rosales „ištyrinėti, išuostinėti ir pateikti“ žinių apie lietuvių kolonistus Tobago saloje.

Tobago sala priklauso prie Karibų jūros istorijos, o ne prie ispaniškosios — Pietų Amerikos būtovės. Tektų Tobago istorinius šaltinius tirti Londono, Paryžiaus ir Rygos archyvuose, o ne Madrido ar net Karakaso bibliotekose.

Tobago praeitis faktinai jau seniai sudomino latvių ir vokiečių mokslininkus, nes yra didesnis galimumas, kad latviški žiemgaliai ir kuršiai bus greičiau iškelę savo kojas ant Tobago krantų, negu mūsų.

Dažnai istoriografijoje įsipilietina mitai, kuriuos vėlyvesni autoriai kartoja ar net padailina. Stasys Michelsonas savo „Lietuvių išėvija Amerikoje“ veikale tiktai pacituoja Simaną Daukantą ir ano teigimų nei patvirtina, nei paneigia.

Kaip ir Teodoras Narbutas, taip mūsų romantiškas istorikas Simanas Daukantas daugiau dėmesio kreipdavo į viduramžių istoriją. Jiedu gana paviršutiniškai aprašė vėlesnių laikų įvykius. Tad, galima prileisti, kad neturėdamas parankiui tikslų šaltinių, savo „Bū-

de senovės lietuvių“ Daukantas klaidingai aprašė Kuršo kunigaikščio Jokūbo pastangas kolonizuoti Tobago salą. Anot Daukanto, apie 1688 m. nemaža lietuvių baudžiauninkų pabėgo į Kuršą. Lietuvos valdovo lenininkas ercogas Jokūbas nupirko „Tabagų salą nuo ispanų karaliaus“. Jis tenai išleido atėjūnus naujokynui kurti. Kiek vėliau, girdi, anglai išgriovė pabaltiečių naujokyną ir „likusį svietą išvarė į New Yorką“. Iš karto krinta į akis dvi klaidos, būtent: 1. ercogas Jokūbas Ketleris mirė 1682, tad negalėjo jokių nausėdijų kurti po 1688 m.! ir 2. Tobago sala nepriklausė ispanų karaliui.

Remdamasis Daukanto „Būdu“, anoniminis autorius (greičiausia J. Pronskus ar M. Vaidyla) pateikė tos istorijos kitokį variantą „The School of Thinkers“ žurnale (Pittsburghas, 1922 m. Nr. VI). Esą, apie 1618-20 m. lenkų kariuomenė, Romos katalikų bažnyčios remiama, įsitveržė į Lietuvą, kad atversti lietuvius liuteronus ir kalvinus į katalikybę. Sumušti protestantai pabėgo į Kuršą ar į Angliją. Kuršo kunigaikštis nupirko Guadalupės salą, kur jisai apgyvendino nemažai lietuvių. Šitokia metaistorija ar istorinė fantazija priklauso prie pasakų lentynos, o (Tęs. 8 psl.)

„Tylos“ paveiksle, kuris buvo praeitame numeryje, matėme gamtovaizdį — prie vandens stovėjo kalnai ir atsispindėjo vandeny. Čiurlionis tą paveikslą sudvasino, įdėdamas du žiburelius ir sudarydamas iliuziją, kad kažkas guli ir stebi visatą.

Čia pristatomas paveikslas yra „Diena“, pastelė, padaryta 1907 metais. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad čia yra gamtovaizdis. Matome krūmus, kalniuką, medį ir didelį debesį.

Čiurlionis mėgo fantazuoti, medžiam ir debesim duoti įvairius pavidalus. Ypač mėgo debesis, nes jie besikeisdami sudaro fantastiškiausias formas.

Šis paveikslas jau ir nuveda į Čiurlionio fantazijos pasaulius, anapus realybės. (Tęs. 8 psl.)

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Taša iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

LIGOTĄ ISVARO MIŠKAN

Nuėjau dirbti prie statybos. Paupyje statydavo standartinius namukus. Pastatydavo namuką, sienas sunumeruodavo ir išardę tvarkingai sukraudavo ant upės kranto, o vasarą upėmis plukdydavo į miestus ir naujai kuriamas sodybas. Gavau kirvį ir pradėjau darbą. Ant rasto šonų prasilupu žievę, nuodėguli nujuodinu virvutę, ją išmušu tiesia linija ir pradėdu tašyti. Dirbu ir pakenčiamai tašau. Matau, kad čia niekas nepersistengia, tai ir aš neskubu. Kirvis didelis ir atšipęs, labai sunkina darbą. Kad taip turėčiau lengvą dailidės kirvuką, kokį turėjo tėvas Justinas Rūkas, tai būtų daug lengviau, nes tas jo kirvukas buvo aštrus, kaip skustuvas. Per visą dieną betašydama labai pavargstu ir jskausa pusiauja.

Maisto kolchozas ir šiemet mums nedavė. Visi maitinasi savo maistu. Aš jaučiu, kad ilgai neišlaikysiu ir krisiu.

Už poros savaičių atvažiavo mūsų kolchozo pirmininkas savo darbininkų pažiūrėti. Pradėjau jam skųstis, kad niekas man šakų genėti neduoda ir dirbu prie namukų statybos — tašau rąstus. Mandagiai pasakiau, kad tas darbas labai sunkus, aš jo nedirbsiu ir važiuosiu atgal į kaimą.

Daugybės žmonių akivaizdoje pirmininkas buvo kiek mandagesnis ir nesikeikė taip begėdiškai, kaip neraliuotas gyvulus.

— Gerai. Nuimsiu virėją Varką Laguniną miško darbams, o tu virsi.

Su pasitenkinimu sutikau tą pasiūlymą, nors tai buvo nemalonus darbas.

PAŽINKIME...(iš 7 psl.)

Pirmame plane matome žemės kamuolio liniją. Kairėje, kur atrodo kaip krūmai, yra dešinioji ranka. Ji tvirtai įsikabinusi, įsikirtusi į žemės briauną. Už tos rankos kyšo galva, pakaušis. | Kažkokia milžiniška būtybė leidžiasi už žemės briaunos, leidžiasi bijodamasi, įsikabinusi į žemės briauną. Tos būtybės kairioji ranka iškelta, vienas ištiestas pirštas atrodo kaip medis. Būtybė tartum sako: Palaukite, aš tuoj vėl ateisiu.

Už tos tamsios būtybės kyla kita, šviesi būtybė. Tai debesys, kuris turi besikeliančio žmogaus formas. Tai tikras milžinas, kuris keliasi į viršų ir turi pakėlęs vieną pirštą į viršų. Ir jis tartum sako: Aš ateinu.

Sustatyti du pasauliai vienas prieš kitą — tamsus prieš šviesų. Aiškinama, kad ta tamsioji nusileidžianti būtybė yra naktis, o ta besikelianti — diena. Dailininkas ir paveikslą pavadino Diena. Ji dar tik kopja į paviršių, į pirmą planą.

KUR LIETUVIŲ NEBŪTA?

A. Budreckis (Dirva)
(iš 7 psl.)

ne prie mokslinių veikalų. Anoniminio autoriaus vaizduotė perdėm laki

K. Gineitis, priimdamas "The School of Thinkers" istoriją, šiek tiek patikslinęs ar patikrinęs faktus, parašė patikimesnį variantą. Girdi, katalikų persekiojami, šimtai tūkstančių lietuvių protestantų išbėgo į Latviją. Jos kunigaikštis Jokūbas nupirkes jiems salą ir ten įkurdinęs 10,000 lietuvių.

Dėl "School of Thinkers" drūtai pasisakė enciklopedininkas Mykolas Biržiška: "Jokūbo Kuršiškio priglautieji žmonės, gal ne dėl tikybinių persekiojimų, tik dėl sunkių baudžiavų, kaip sako Daukantas, iš Lietuvos pabėgę (katalikai, ne protestantai), per dvidešimt keletis metų nemaža vargo patyrę Tobago saloje, į Ameriką tebus atvežti 1677 m., kai Nieuw Amsterdam jau New Yorku buvo virtęs ir 'Aušros' klausimo būti negalėjo"

Antanas Kučas skeptiškiau žiūri į lietuvius ateivius Tobago kolonijoje. Savo "Amerikos lietuvių istorijoje" jisai dėsto: "Apie tai buvo daug kur rašoma, bet nuodugnesni tyrinėjimai parodė, kad vargu ar lietuviai masiškai bėgo į Kuršą ir dar mažiau patikima apie jų kolonizavimą Guadalupės ar Tobago salose, iš kur jie ešą atsidūrę New Yorke". (psl. 12).

Bet kaip iš tikro buvo? Visi variantai mini Kuršo ercoją. Jisai buvo tikra istorinė asmenybė ir mėgino steigti kolonijas užjūryje. Vokietis Jokūbas Ketleris, gimęs 1610 m., buvo dešimtas Kuršo ir Žiemgalos kunigaikštis. Kaip ankstyvesni Ketleriai, jisai buvo Lenkijos karaliaus ir Didžiojo Lietuvos kunigaikščio vasalas. Jis tapo ercogu ar kunigaikščiu 1642 m. Būdamas protingas ir gabus vyras, išėjęs mokslus Olandijos universitetuose, tapus Mintaujos valdovu, jis dėjo visas pastangas padaryti Kuršo kunigaikštiją 'antrąja Olandija'. Jokūbas buvo merkantilizmo teorijų šalininkas. Jis pastatė Windau (Ventpilio) uostą ir pasistatydino prekybos laivyną. Dėl jo laivininkystės olandai jį pramynė "Harthogschipper" (laivų kunigaikščiu). Jokūbas taip pat rėmė vietines pramonės ir amatų.

Kaip kiti merkantilstai jis ieškojo užjūry žaliavos bei rinkos sričių. Iš pradžių

norėjo steigti vadinamus 'Stutzpunkten' (tvirtoves su prekybos kontoromis), o vėliau ir 'Plantagenkolonien' (Plantacijas arba naujokynus). Valdymo pradžioje jis užmezgė prekybos ryšius su olandais, portugalais, anglais ir prancūzais, kurie jau vykdė kolonializmo politiką.

Pasak C.W. Cruse, Jokūbas Ketleris buvo savo krikštaitėvio, britų karaliaus Jokūbo I (1566-1625), apdovanotas Tobago sala, viena iš gražiausių Mažųjų Antilių salų Karibų jūroje.

O anot Theodor Sciemanno, Tobaga buvo vėliau iš grafo Warwick (1652 m.) išigijęs

1654 m. Tobago saloje buvo įkurtas naujokynas. Atplaukė pirmas kunigaikščio laivas su įvairių tautų (gal ir lietuvių) kolonistais (die verschiedenen Nationen angehörtent). Netrukus kapitonas Vilhelmas Molina pastatė Jokūbo tvirtovę (Jakobsfort). 1654-1658 m. kolonistų bažnyčios pastoriu buvo vokietis Engelhardtas iš Vemuižos. 1658 m. Tobago saloje jau buvo 25,000 gyventojų: 700 kuršių šeimų (4500 žmonių), 7,000 svetimtaučių, 500 karių ir valdininkų, ir apie 13,000 juodų vergų iš Gambijos. Tais metais į Tobagą atvyko dar 8 laivai su kolonistais iš Kuršo. Laivai iš Ventpilio iki Tobago plaukdavo 6 savaites. Tobago saloje buvo 5 miesteliai — Jakobsfort, Kasimirshafen, Fridrichshafen, Kurischhafen ir Neu Mitau.

Čia gal vertėtų stabtelėti ir padaryti keletą pastabų apie Kuršo naujokyną Afrikoje. 1648 m. pasirašęs sutartį su Portugalija, pagal kurią Kuršo laivai galėtų keliauti ir prekiauti palei Ginės krantus, Jokūbas jau 1650 m. išsiuntė savo 3 laivus 'Walfisch', 'Krokodil' ir 'Pietas' ištirinti vakarų Afrikos krantus. 1651 m. spalio 25 d. kapitonas Pieter Schulte su 'Walfisch' ir 'Krokodil' atplaukė į Gambijos upės žiotį. Ištirdamas, kad Gambijos ištakos smiltynai ir salelės niekeno neužimtos, jis užėmė kraštą vardan Kuršo ercoją. Netrukus atsirado provizorinis fortas, pavadintas Šv. Andriaus vardu. Kuršo naujokynas ištverė 10 metų. Buvo pastatyta bažnyčia su bokštu, medinės kareivinės igulai, kurią sudarė 50 vyrų būrys. Buvo pastatyti namai gubernatoriui, komerciniam direktoriui bei pastoriui. Šiauriniame Šv. Andriaus salos krante buvo pastatytas mažas fortas su

parduotuve (factoreyen). Gambijos kolonistai buvo išimtinai vokiečių kilmės. Juos kankino ir maliarija, ir dizenterija ir įvairūs karščiai. Mirtinguams buvo didelis. Pvz. Brazilijos tyrinėjimuose pasižymėjęs ajoras Joachim Dinigeš išvyko su ekspedicija ieškoti pasakiško "Goldland Tombaktu" (Timbaktu?), o grįžo kaip lavonas. Per taikingą dešimtmetį maždaug 35 kunigaikščio laivai, tiek karo, tiek prekybos, aplankydavo koloniją. Jie grįždavo Europon su amblio kaulais, aukso 'grūvais', antilopių odomis ir kt. Šv. Andriaus kolonistai dar pirkdavo juodus vergus iš juodukų Cumbo, Barra, Amibosata ir Cassabaliukų. 1652 m. spalio 11 d. Jokūbas įkurdino plantaciją — naujokyną Bajono pusiasalyje, kur šiandien yra Gambijos sostinė, Bathurstas.

Smulkiau aprašo šios kuršių-vokiečių kolonijos istoriją Heinz Mattiesen (žr. "Krulands Koggen in Afrika", Der Europäische Osten, Nr. 122, 1965 m. gegužis). Rodos, kad Gambijos kolonistai buvo vien vokiečiai, olandai bei portugalai. Nebūta nei latvių, nei lietuvių tenais. Kuršo koloniją ir patį Kuršą ištiko didelė nelaimė. Kuršo kunigaikštija buvo įvelta į Lenkijos-Lietuvos karą su Švedija. 1658 m. rugsėjo 28 d. švedai užėmė kunigaikščio rezidenciją Mintaujoje ir patį Jokūbą išsivedė į nelaisvę Ivanogrodan. Sužinoję apie šį įvykį, olandai tais pat metais užėmė šiaurinį Tobagą. 1656 m. olandai užvaldė Šv. Andriaus naujokyną Gambijoje, bet 1661 m. buvo priversti užleisti Gambiją anglams. Tobago sala ėjo iš rankų į rankas. Prancūzai atėmė Tobagą nuo olandų. 1664 m. sutartimi Kuršas pripažino Šv. Andriaus naujokyną Anglijai, o Anglija Tobago salą Kuršui ta sąlyga, kad joje Kuršas tik savo valdinius

1665 Tobagą užvaldė anglų piratai, 1666 prancūzai, 1667 olandai ir tt., ko 1680 m., patekusi į anglų rankas, buvo Kuršu gražinta, bet jau 1684 m. jo igulos palikta. Kovų metu daug kolonistų žuvo. 1690 m. kolonistų likučiai su turtu atsirado Ventspilyje. Dalis Kuršo kolonistų pasiekė kaimynines Barbados ir Martinique salas ir Šiaurės Ameriką dar 1677 m.

Kiek galėjo būti lietuvių kolonistų kuršų tarpe nežinoma. Neiškilo jokių dokumentų Tobago saloje. Šaltiniai, jei dar išliko, randa si Rygos archyvuose.

MŪSŲ ŽINIOS

JACAREI, SP.

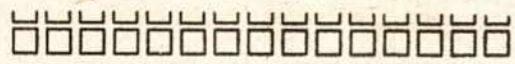
Turbūt pirmą kartą São Paulo vaikų stovykloje dalyvavo stovyklautojai iš taip toli — iš Jacarei miesto, 74 km. nuo São Paulo ir apie 125 km. nuo "Baltos meškos" stovyklos Caucaijoje. Tai lietuvio fotografo Vinco Klimeikos dukraičiai, Editės ir Carlos Zanutto vaikai Adriane, 11 m., ir Leonardas, 10 m. Nors prieš stovyklą nepažinojo nei vieno dalyvio, gražiai susidraugavo. Už keletų metų kartu stovyklauti galės ir jaunesnieji du broliukai.

MOGI DAS CRUZES, SP.

Fotografas Augustas Gogelis su žmona Tatiana atsiuntė vertingų fotografijų iš pirmųjų lietuvių imigrantų gyvenimo ir veiklos São Paule, São Paulo interiore, "Nova Lituânia" kolonijoje, Paranoje ir kitur. Šios fotografijos padės ruošti Brazilijos lietuvių pagrindinės imigracijos penkiasdešimtmečio parodai bei leidiniams.

RAŠĖ Į LAIKRAŠTĮ

Prie Itapecericos da Serra galvijų ūkį turįs J.P. Stulgys liepos 27 d. "O Estado de São Paulo" žemės ūkio priedui parašė laišką prašydamas žinių apie modernų nederlingų žemių apsėjimą pašarui.

Naujas viešbutis Vilniuje

VILNIUS. — Vilniaus miesto centre buvo baigtas statyti dar vienas viešbutis "Turistas". Pastatytas netoli universalinės krautuvės, yra septynių aukštų. Kiek jame yra kambarių, nesaikoma, tik iš vilniškės spaudos matyti, kad galės priimti 324 gyventojus, bus 150 vietų restoranas ir 70 vietų kavinė, konferencijų salė, turistinis kabinetas, kulinarijos parduotuvė. Viešbučio kaimynystėje bus spaudos ir suvenyrų kioskas, kombinatas su kirpyklomis, avalynės taisykla ir kitos paslaugos. Baldus pagamins Vilniaus, Kauno, Jonavos ir Ukmergės baldininkai. Viešbučio administratorė yra Ir. Nikitina. Pirmieji svečiai ingi tos pačios tautos — Galina Brujeva, Vladimir Savenko.

"Turistas" yra dešimtas Vilniaus viešbutis.

SANTOS, SP.

Elizabete Skvarnavičiūtė per savo tėvą Praną Skvarnavičių dėkoja už atsiųstą lietuvių — portugalų žodyną. Nors Santose nėra lietuviškos mokyklos, išmoko gražiai lietuviškai rašyti šeimoje.

SALVADOR, BA

Liepos mėn. pradžioje buvo operuotos Samuilo Zalcburgo akys, ir lietuvis nejudomojo turto prekybininkas dar mėnesį turės ramiau ilsėtis.

LONDRINA, PR.

Brazilijos mokslui skatinti draugijos suvažiavime Belo Horizonte liepos viduryje dalyvavo prof. Rimgaudas Jūraitis ir jo žmona prof. Emantė Mikuckytė-Jūraitienė, žadėdami Mūsų Lietuvai plačiau apie sąskrydį pranešti. Vieną pranešimų šiam suvažiavimui paruošė branduolinės fizikos dr. B. Cimblėris.

BIGUAČU, SC

Siame miestelyje netoli Santos Catarinos sostinės Florianopolis gyvena ir dirba lietuvaite seselė Luzia, anksčiau buvusi Porto Alegre. Liepos mėnesį buvo nvykusi į Rio de Janeiro atlikti rekolękcijų ir švęsti savo vienuolijos šimtmetį. Aplankė ir savo ilgametę draugę Uršulę Gaulienę, bet lietuviškose pamaldose negalėjo dalyvauti dėl vienuolijos šventės.

M. K. ČIURLIONIO MONOGRAFIJA portugalų kalba jau baigė rašyti dvi italų kilmės profesorės Brazilijos Sao Paulo universitete — dr. Franca Cevalli ir dr. Helda Baracco, talkinamos Alfonso D. Petraičio. Knyga pradeda skaitytoją su M. K. Čiurlioniu supažindinančiu įvadu, užbaigiama išsamia "Zodiako ženklų", "Žiemos" ir "Pasaulio sutvėrimo" ciklų analize, kuriai pagrindą sudaro simbolinė interpretacija.

Vatikanas. — Prieš penkerius metus Paulius VI Romoje įsteigė popiežišką komisiją tvarkyti emigrantų ir turistų sielovadais. Komisija yra plačiai išvysčiusi savo veiklą įvairiuose pasaulio kraštuose. Vien tik Europos kraštuose emigrantų ir turistų sielovadoje dirba apie 1,600 kunigų ir 800 seserų vienuolių.

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS yra
V L A D A S S T E P O N A I T I S

70 metų sukakties proga

Jam nuoširdi padėka ir geriausi linkėjimai

ML Administracija

Mūsų mylimam Tėveliui

V L A D U I S T E P O N A I Č I U I

70 m. sukakties proga

Rugpjūčio 13 d. mūsų Tėvelis švenčia savo garbingą 70 m. amžiaus sukaktį. Šia proga norim trumpai nubrėžt Jo nueitus kelius.

Vladas Steponaitis yra gimęs Nociūnų km. Pašvitinio vals. Šiaulių apsk., žodžiu yra iš Lietuvos vidurio lygumos. Dėl I-ojo Pasaulinio karo turėjo baigti pradžios mokyklą namie. Pasirengęs stojo 1925 m. į Šiaulių Mokytojų Seminariją. Baigė 2 seminarijos kursus ir išvyko atlikt karinę prievolę. Grįžęs iš kariuomenės, vedamas savo pašaukimo dirbt prie žemės, stojo į Sodininkystės ir Daržininkystės Institutą Kaune. Jį baigė su pasižymėjimu 1934 metais. Apsistojęs Račiūnų sodyboj, atliko skirtą praktiką Vytėnų dvare, kur buvo atkelta Ž. Ūkio akademijos sodininkystės-daržinininkystės bandymų stotis. Iki II-ojo Pasaulinio karo darbavosi Lietuvoj kaip specialių kultūrų inspektorius, pirma Raseiniuose, vėliau Marijampolėj.

Dirbo visuomeninį darbą, priklaudydamas įvairių organizacijų, kaip Šiaulių, Ateitininkų, Jaunlietuvių valdybom, su entuziazmu veddamas įvairius kooperatyvus, Jaunųjų Ūkininkų ratelius, ruošdamas žemės ūkio parodas. Dėstė Žemės Ūkio Rūmų ruošiamuose kursuose, daug važinėjo su paskaitomis. Buvo iškalbus, ir jo paskaitos labai ūkininkų mėgiamos. Mylėjo savo darbą. Visa savo jaunatviška energija norėjo prisidėti prie Lietuvos žemės ūkio atstatymo. Planavo įsteigti nuosavą studijinį pavyzdinę ūkį. Bet, karo audroms įsisiūbavus, buvo išplėstas iš savo žemės, kurią taip labai mylėjo. Sakosi, nuo to smūgio niekad pilnai neatsigavęs.

Vokietijoje, Uchtės pabėgėlių stovykloj, tuoj prisidėjo prie visuomeninio darbo, apsiimdamas įvairias pareigas Raudonojo Kryžiaus Valdyboj. Užtat išvažiuojant kukliai, bet nuoširdžiai tautiečių apdovanotas liet. juostom ir knygom.

Atvažiuojus Brazilijon ištiko ilga liga, kuri labai pasunkino pirmuosius įsikūrimo metus bei kalbos išmokimą. Dėl to teko jam vėliau darbuotis ne savoj profesijoj lietuvių p. Rimšos fabrike. Kiek galėdamas, nes pasidalinęs tarp dviejų São Paulo ir Santos miestų, stengiasi prisidėti taip pat prie liet. visuomenės darbų.

Mūsų akyse Tėvelis iškyla kaip žmogus, kuris visad kovojo už teisybę, nemėgo klastos bei apgaulės, buvo puikus auklėtojas ir pedagogas, mokėjo labai gražiai pasakas sekti, vienu žodžiu, yra geras, mylimas Tėvas.

Tad šia ypatinga proga, telieka čia viešai išreikšti mūsų gili Jam pagarba.

Arūnas ir Rymantė

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Po 50 kr.: Stasys Dutkus ir Aleks. Spogis;
80 kr.: Julija Jotekaitė Galvão;
60 kr.: Juozas Jamkauskas (už 1973 - 4 m.);

100 kr.: Antanas Kairys;
200 kr.: Alg. Šepetys;
250 kr.: Stasė ir Vladas Jurgutis, garbės leidėjai.
Dėkinga jiems

ML administracija.

MŪSŲ ŽINIOS

Sekmadienį, rugpjūčio 10 dieną - kita MENO ŠVENTĖ pas mus. Ne taip dažnai mums pasitaiko išgirsti lietuviškų dainų KONCERTA, išpildytą artistų iš užsienio, ypač gi jaunų artistų - dainininkų.

Dalyvaudami koncerte, mes ne vien tik įvertinsim jaunų lietuvių dainininkų meilę Lietuvai perteiktą dainos forma, o taip pat ir nemažą jų pasišventimą - jų kelionę iš taip toli. Taigi, sakykim, dalyvauti tokiam koncerte yra lyg ir mūsų moralinė pareiga.

ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS

Ateitininkų sendraugių susirinkimas bus rugpjūčio (agosto) 16 d., šeštadienį, 20 val. V. Zelinės klebonijoje.

ATVYKO IR ISVYKO

Jonas ir Vera Tatarūnai, nuvykę iki Montevideo automobiliu, savaitę lankėsi Buenos Airėse, kur dalyvavo ir solisto V. Verikaičio koncerte bei tarėsi su Argentincis lietuviams veikėjais.

Sergijus Pratali, nemuniečių šokėjų Klaudijos ir Marcijos tėvas, išskrido kelioms savaitėms į Europą aplankyti Paryžiuje gyvenančios sesers ir motinos, su kuria kečiau ir Italijon. Jie trisdešimt metų nesimatė.

Editė Klimeikaitė Zanutto iš Jacarei liepos 20-26 dalyvavo pradžios mokyklos mokytojų suvažiavime Rio de Janeire.

Jonas ir Aldona Valavičiai perėitą savaitę keliavo Porte Alegre linkui.

Mato Grosso valstijoje medžioti nuvykęs Vytautas Draugelis iš Utingos pasakoja, kad pereitą mėnesį buvę šalčiai nudegino net laukinius medžius miškuose, neskaitant pasėlių ir kavos, taip kad ištisi plotai atrodo kaip lapuočiai Lietuvoje rudenį. Kur ūkininkai nesusivokė galvijų naktį pavaikyti, kad nesušaltų, nugaišo karvės ir veršiukai. Matosi daug "urubu" ir taip pat dvėselėnos ieško "onços".

Solistas Vaclovas Verikaitis liepos 29 grįžo iš Buenos Aires. U-

rugvajuje koncertavo liepos 20, akompaniuojamas prof. Teresės Modzelevskienės. Koncerte Kultūros draugijos salėje buvo publikos virš šimto. Buenos Airėse jį prie piano lydėjo Aldona Čikštaitė, žmonių buvo virš 300. Lietuvių Centras suruošė išleistuves, o A-LOST bei JK komitetas įteikė diplomą su padėka. Su žmona Elena išskrido Torontan iš São Paulo liepos 31 d.

Du mėnesiu São Paule viešėjusi ir prie Kongreso ruošos darbų prisidėjusi Marija Saulaitytė liepos 30 išskrido į Urugvajų, iš kur per Argentiną, Kolumbiją ir Venue-elą grįžta į JAV rugpjūčio viduryje prie profesūros ir doktorato studijų.

PIETŪS V. ANASTAZIJŲ

Fraėjusį sekmadienį, rugpjūčio 3 d., V. Anastazijos Dr. J. Basanavičiaus vardo Mokyklos Globėjų būrelis suruošė savo nariams ir draugams šaunius pietus - feijoada. Gera pavalgę ir užsigėrę, dalyviai šnekučiavosi ir klausėsi iš plokštelių šokių muzikos bei dainų. Paskui ir patys, senesni ir jaunesni, išsismagino gražiai šokti ir linksmai dainuoti, grojant akordeonistui Reinaldui Putvinskiui, o taip pat kiek ir Edvardui Tomaševičiui (iš V. Romanos, r. Aurelia). Pietuose dalyvavusi publika, kurios buvo virš 100, buvo patenkinta ir linksma.

LIETUVIŠKOJI SPAUDA - MŪSŲ TAUTINĖ ŠVIESA.
Remkime ją ir platinkime!

MENO ŠVENTĖ SÃO PAULE

Rugpjūčio 10 d., 15 val.
Teatro ARTUR AZEVEDO
A.Paes de Barros, 995, Moóca
prie R. Jumana kampo

KONCERTAS

kuriame pasirodys Pietų Ameriką belankantys
JAV lietuviai daininkai
NERIJA LINKEVIČIŪTĖ ir
BERNARDAS PRAPUOLENIS bei
pianistė RAIMONDA APEIKYTĖ

Koncertą rengia JK BRAZILIJOS KOMITETAS

Lietuvių Katalikių Moterų draugija maloniai
kviečia į

VAKARIENĘ
su Šiaurės Amerikos lietuvių muzikiniu Trio, šių
metų rugpjūčio mėn. 10 dieną, 18 val., Vila Zeli-
nos Jaunimo namuose.

VALDYBA

Sekmadienį, rugpjūčio 10.

TĖVO DIENA

Sveikiname tad visus TĖVUS ir SENELIUS, dėkodami jiems už didelį pasišventimą šeimos labui ir linkėdami jiems daug šeimyninio džiaugsmo.
Mūsų visų linkėjimus lydi nuoširdi malda.

KUNIGO DIENA

Rugpjūčio 4 d., Šventojo Arso klebono šventė - São Paule yra KUNIGO DIENA. Šia proga Kardinalas pakvietė visus kunigus į Paulo VI institutą bendram susitikimui, maldai, pasikalbėjimui ir pabendravimui. Šventėje dalyvavo klebonai kun. J. Šeškevičius ir t. P. Daugintis, kurie ir atstovavo visiemis lietuviams kunigams.

VEIKLOS KALENDORIUS

RUGPJŪČIO

- 16: Ateitininkų sendraugių susirinkimas V. Zelinės klebonijoje (20 val.);
- 17: 11 val. Mišios už a.a. prel. A. Arminą;
- 22-31: Pabaltiečių paroda Salão Portinari, Praça Roosevelt;

RUGSĖJO:

- 14: Spaudos diena;

SPALIO:

- 5: Ateitininkų vaidinimas Artur Azevedo teatre, Av. Paes de Barros.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS. PARA HOMENS; SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRIÑAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Bango Ltda.

1122. 21000/101

6. 6. 6. 02.02.02/101

R. Coelho Barboza, 104
V. Prudente

Fones: 274-0577 - (Res. 274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1,00 kruzėiras. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso, pertvarko savo nuožūra. Ne naudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išėina ketvirtadienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.